

Assessment of research outputs of Shahid Beheshti University in the field of Social and Behavioral Sciences using Indicators of Scientometrics and altmetrics during ۲۰۱۰-۲۰۲۰

[Amir Ghasemian](#)^۱

[Amir Reza Asnafi](#)^{۲*}

[Mohammad Amin Erfan](#)

[Manesh](#)^۳

Abstract

Purpose: The purpose of the present study was to study the research outputs in the field of social and behavioral sciences in Shahid Beheshti University using indicators of Scientometrics and Altmetrics during ۲۰۱۰-۲۰۲۰.

Methodology: The indexed research outputs in Scopus in the field of social and behavioral sciences were studied.

Current research was applied and was conducted with Scientometrics and Altmetrics approaches. Scopus, Scival and Altmetric databases were used to gather data. The data were analyzed using descriptive and inferential statistics tests in Excel and SPSS software.

Findings: In terms of Field-weighted citation impact, the highly cited articles in top ۱۰% threshold, and the top journals in top ۲۰% threshold, the subject area of business, management, and accounting was located in the highest rank. . The most used social media in all areas were Twitter and Mendeley. In the correlation section, the results of Spearman test showed that the subject areas of psychology and decision making sciences have a statistically significant relationship Between the number of citations index and the altmetric score.

Conclusion: The research outputs of Shahid Beheshti University in the subject areas of social sciences and behavior had an ascending process during ۲۰۱۰-۲۰۲۰. The reason for this can be the increase of students and researchers in different levels. It can be stated that by inserting a digital object identifier (DOI) for all the outputs, their effect will be investigable based on the Altmetrics indicators.

Keywords: Shahid Beheshti University, Social and Behavioral Sciences, Scientometrics, Altmetrics, Scival, Altmetric Explorer

۱. MA student of Information and Knowledge Science Department, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran. Amiramir۱۳۷۳۱۳۷۳@gmail.com
۲. Faculty member of Information and Knowledge Science Department, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran. aasnafi@gmail.com: (Corresponding author)
۳. Eastern Canada Higher Education Commission, New Brunswick, Canada. amin.erfanmanesh@gmail.com

Receive:

.././....

Acceptance:

.././....

ارزیابی برون‌دادهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در حوزه علوم اجتماعی و رفتاری با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی و دگرسنجی طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰

چکیده

هدف: هدف از پژوهش حاضر، مطالعه برون‌دادهای پژوهشی در حوزه موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در دانشگاه شهید بهشتی با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی و دگرسنجی طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰ بوده است.

روش‌شناسی: برون‌دادهای پژوهشی حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری نمایه شده در پایگاه اسکوپوس بررسی شد. این پژوهش از نوع کاربردی بود و با رویکرد علم‌سنجی و دگرسنجی انجام شد. برای گردآوری داده‌ها از پایگاه‌های اسکوپوس، سای‌ول و آلتمتریک استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون‌های آمار توصیفی و استنباطی در نرم‌افزارهای اکسل و اس.پی.اس.اس. انجام شد.

یافته‌ها: از نظر اثرگذاری وزن‌دهی شده در سطح رشته، مقالات پر استناد در بازه ۱۰ درصد، و مجلات برتر در آستانه ۲۵ درصد، حوزه موضوعی تجارت، مدیریت، و حسابداری در بالاترین رتبه‌بندی قرار گرفته است. بیشترین رسانه‌های اجتماعی مورد استفاده در تمامی حوزه‌ها، توئیتر و مندلی بودند. در بخش همبستگی، نتایج آزمون اسپیرمن نشان داد که حوزه‌های موضوعی روانشناسی و علوم تصمیم‌گیری دارای رابطه آماری معنادار بین شاخص تعداد استنادات و نمره آلتمتریک هستند.

نتیجه‌گیری: برون‌دادهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در بازه زمانی ۲۰۱۰-۲۰۲۰ سیر صعودی داشته است. دلیل این امر می‌تواند افزایش دانشجویان و پژوهشگران در مقاطع مختلف باشد. می‌توان بیان داشت با درج شناسگر شی دیجیتال برای تمام برون‌دادها تأثیر آن‌ها بر اساس شاخص دگرسنجه‌ها قابل بررسی خواهد بود.

کلیدواژه‌ها: دانشگاه شهید بهشتی، علوم اجتماعی و رفتاری، علم‌سنجی، دگرسنجی، سای‌ول، آلتمتریک اکسپلورر

امیر قاسمیان^۱

امیر رضا اصنافی^{۲*}

محمد امین عرفان‌منش^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، نام دانشگاه شهید بهشتی، تهران.
Amiramir13731373@gmail.com

۲. استادیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، نام دانشگاه شهید بهشتی، تهران. (نویسنده مسؤل).
aasnafi@gmail.com

۳. کمیسیون آموزش عالی شرق کانادا، نیوبرانزویک، کانادا.
Amin.erfanmanesh@gmail.com

زودآیند ویرایش نشده

مقدمه و بیان مسئله

بروندهای پژوهشی^۱ به عنوان یک نیاز ضروری برای حفظ بقا و استقلال کشور با توجه، به موج پرشتاب جهانی شدن و پیشرفت‌های برق‌آسای علم و فناوری در زمینه‌های گوناگون، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است (نوروزی، ابوالقاسمی و قهرمانی، ۱۳۹۴). در دنیای کنونی که پژوهش به‌عنوان عاملی برای افزایش قدرت محسوب می‌شود، کشورها سعی می‌کنند کمیت و کیفیت بروندهای پژوهشی خود را افزایش دهند. علم‌سنجی^۲ نیز به‌عنوان حوزه‌ای پژوهشی که با استفاده از روش‌های آماری و اندازه‌گیری به تعیین معیارهای رشد و توسعه علوم می‌پردازد، به تعیین جایگاه کشورها از لحاظ کمی کمک می‌کند (عرفان‌منش و حسینی، ۱۳۹۶). از سوی دیگر انقلاب وب^۳ و پیشرفت‌های کنونی فناوری اطلاعات تأثیر زیادی بر حوزه‌های مختلف علمی داشته و فواید احتمالی وب، رفتار پژوهشگران را تغییر داده است. سطح وسیع دسترسی و گسترده بودن استفاده از وب سبب شده است تا پژوهشگران از این فضا برای به اشتراک‌گذاری آثار خود بهره ببرند و رویت‌پذیری^۴ بروندهای پژوهشی خود را افزایش دهند و به سوی حضور هر چه بیشتر در شبکه‌های اجتماعی و ارتباط با دنیای مجازی متمایل گردند (اسماعیل‌پور بندبنی و همکاران، ۱۳۹۵). بنابراین رویکردهای نوینی جهت محاسبه تأثیرات علمی و ارزیابی اثرگذاری انتشارات علمی به وجود آمده است که استفاده در سطح هر مدرک را نشان می‌دهد. به این رویکردها دگرسنجی‌ها^۵ گفته می‌شود. این شاخص‌ها در مقایسه با استناد^۶، شامل هر نوع استفاده و اشاره غیررسمی به بروندهای پژوهشی در انواع رسانه‌های اجتماعی از جمله نشانه‌گذاری^۷، اشاره^۸ ... می‌شود (جوکار و گل‌تاجی، ۱۳۸۹).

یکی از معیارهای ارزیابی دانشگاه‌ها و کشورها میزان بروندهای پژوهشی آن‌ها در پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر بین‌المللی است. وضعیت بروندهای پژوهشی نمایه شده هر کشور در نمایه‌های معتبر بین‌المللی، نشان‌دهنده بخش مهمی از فعالیت‌های علمی آن کشور در سطح بین‌المللی است. بنابراین به‌منظور ارزیابی فعالیت‌های علمی، تصویری روشن از این وضعیت همواره مورد توجه مدیران پژوهشی کشور قرار داشته است (ارشدی، عرفان‌منش و سالمی، ۱۳۹۶). از این رو ضروری است که در دانشگاه‌های ایران نیز که مهم‌ترین قطب علمی کشور محسوب می‌شوند توجه به بروندهای پژوهشی مدنظر قرار گرفته شود.

با توجه به این‌که هدف پژوهش‌های علوم اجتماعی^۹، تربیت و تأمین نیروی انسانی ماهر و متخصص برای انجام امور پژوهشی، آموزشی، مدیریتی و برنامه‌ریزی در زمینه‌های مختلف اجتماعی و فرهنگی است، و نیز با توجه به این‌که تأکید اصلی این حوزه، آموزش و ترویج کتدوکاوه‌های میدانی در مورد مسائل اجتماعی کشور و تحلیل و تفسیر ریشه‌ها، زمینه‌ها، علل و عوامل آن‌ها، توصیف و تحلیل گستردگی آن‌ها در جامعه و نهایتاً تجزیه و تحلیل اطلاعات به‌دست‌آمده

^۱. Research output

^۲. Scientometrics

^۳. Visibility

^۴. Alternative Metrics (Altmetrics)

^۵. Citation

^۶. Bookmarks

^۷. Mentions

^۸. Social Sciences

از این مطالعات برای حل مسائل اجتماعی است، لذا ارائه راهکارهای سنجیده برای مقابله با این مشکلات و تحولات اجتماعی، لازم است.

بنابراین برای بهبود این مسائل، بررسی وضعیت بروندهای پژوهشی توسط پژوهشگران دانشگاه‌های کشور در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری همواره از مهم‌ترین شاخص‌های موردتوجه در ارزیابی‌های بروندهای پژوهشی به شمار می‌رود. از طرفی با توجه به اهمیت پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس^۱ به عنوان یکی از پایگاه اطلاعاتی اصلی استنادی بین‌المللی با شاخص‌های علم‌سنجی و همچنین با دسترسی دقیق و سریع به تحلیل داده‌ها در آلت‌متریک اکسپلورر^۲، آمارها و شاخص‌های علم‌سنجی و دگرسنجی در این دو بستر اطلاعاتی از اهمیت بالایی برخوردار است. بنابراین این پژوهش به ارزیابی بروندهای پژوهشی در حوزه موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در دانشگاه شهید بهشتی، بر اساس شاخص‌های علم‌سنجی و دگرسنجی در پایگاه‌های اسکوپوس و آلت‌متریک اکسپلورر طی سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۰ خواهد پرداخت.

سؤال‌های پژوهش

۱. وضعیت بروندهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری با رویکرد علم‌سنجی از منظر شاخص کمیت، اثرگذاری و همکاری‌های پژوهشی بر اساس داده‌های پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس طی سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۰ چگونه است؟

۲. وضعیت بروندهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری با رویکرد دگرسنجی از منظر میزان اشاره و نشانه‌گذاری بر اساس داده‌های پایگاه آلت‌متریک اکسپلورر طی سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۰ چگونه است؟

۳. آیا میان شاخص‌های علم‌سنجی و دگرسنجی بروندهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در پایگاه‌های اطلاعاتی اسکوپوس و آلت‌متریک اکسپلورر طی سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۰ رابطه وجود دارد؟

چارچوب نظری

آلت‌متریکس و یا دگرسنجی رویکردی جدید است که هدف آن سنجش اثربخشی^۳ بروندهای پژوهشی با استفاده از تحلیل اطلاعات شبکه‌های اجتماعی عمومی و علمی است. می‌توان آلت‌متریکس را زیرمجموعه‌ای از وب‌سنجی^۴ دانست، که در آن بیشتر از شبکه‌های اجتماعی استفاده می‌شود. با افزایش تعداد پژوهشگران در زمینه‌های مختلف و گرایش آن‌ها به استفاده از وب در فعالیت‌های علمی و استفاده از ابزارهایی مانند وبلاگ، تالار گفتگو و شبکه‌های اجتماعی و نیز پایگاه‌های اطلاعاتی از یک‌سو و محدودیت روش‌های مبتنی استناد در اندازه‌گیری تأثیرات علمی در محیط‌های

^۱. Scopus

^۲. Altmetric Explorer

^۳. Effectiveness

^۴. Webometrics

زودآیند ویرایش نشده

مجازی از سوی دیگر، شکل تازه‌ای برای اندازه‌گیری تأثیر علمی به وجود آمده است. فرمت‌های جدید، استفاده در سطح هر مدرک را منعکس می‌کنند که همه آن‌ها قابل اندازه‌گیری هستند و می‌توان تأثیر مرکبی از همه آن‌ها برای یک اثر دریافت کرد که غنی‌تر از تأثیر استناد است که این تأثیر را «آلمتریکس» نامیده‌اند (پریم و همکاران^۱، ۲۰۱۰). شاخص‌های مبتنی بر استناد و شاخص‌های آلمتریکس ضمن داشتن تفاوت‌هایی با یکدیگر، مکمل هم هستند. دگرسنجی‌ها، چون به گذر زمان وابسته نیستند، می‌توانند اثرگذاری آتی بروندهای پژوهشی را نشان دهند. اما شاخص‌های استنادی در تکنیک‌های علم‌سنجی به گذر زمان وابسته‌اند تا بتوانند توسط جامعه علمی مورد مطالعه، استفاده و استناد قرار گیرند. انتشارات بروندهای پژوهشی، و دسترس‌پذیری آن‌ها از طریق پایگاه‌های اطلاعاتی علی‌بسیار فرایند زمان‌بر و وقت‌گیری است. برای رفع این محدودیت و گسترش تکنیک‌های علم‌سنجی، دگرسنجی‌ها مطرح شدند تا بتوانند بروندهای پژوهشی را از طریق شبکه‌های اجتماعی برای محققان و حتی عموم مردم دسترس‌پذیر کنند و وابستگی به زمان را در ارزیابی استفاده از بروندهای پژوهشی کم‌رنگ کنند (حسینی و تقی‌زاده میلانی، ۱۳۹۹).

پیشینه پژوهش

پیشینه پژوهش در داخل

سلیمی (۱۳۹۵) در پژوهش خود با عنوان بررسی میزان حضور پژوهشگران پرتولید ایرانی در شبکه‌ی اجتماعی علمی ریسرچ‌گیت و پایگاه استنادی اسکوپوس با روش دگرسنجی دریافت که بیشترین میزان حضور و فعالیت مربوط به گروه فنی و مهندسی و کمترین فعالیت مربوط به گروه علوم انسانی است. یافته‌ها نشان داد همبستگی مثبت و قوی بین شاخص‌های منتخب از پایگاه استنادی اسکوپوس (نمره استناد و شاخص اچ^۲) و شاخص‌های آلمتریکس شبکه‌ی ریسرچ‌گیت (نمره‌ی تأثیرگذاری و نمره‌ی شبکه‌ی ریسرچ‌گیت^۳) وجود دارد. عرفان‌منش و حسینی (۱۳۹۶) در پژوهش خود به بررسی کیفیت بروندهای پژوهشی دانشگاه اصفهان پرداخته‌اند. پژوهش حاضر از نوع کاربردی بوده و با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی انجام شده است. جامعه پژوهش شامل ۵۸۰۶ مقاله است که حداقل یکی از نویسندگان آن دارای وابستگی سازمانی به دانشگاه اصفهان بوده و طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۱۵ در پایگاه اسکوپوس منتشر شده‌اند. یافته‌ها حاکی از آن بود که عملکرد کیفی دانشگاه اصفهان در تولید بروندهای پژوهشی در سه شاخص نرخ استنادشدگی^۴، درصد مقاله‌های حاصل از مشارکت علمی بین‌المللی^۵ و درصد مقاله‌های منتشرشده در مجله‌های^۶ برتر در سطح بالاتری در مقایسه با متوسط کشور قرار داشته است. از سوی دیگر تولیدات

^۱. Prim et al

^۲. H-Index

^۳. Research Gate

^۴. Citedness Rate

^۵. Percentage of Paper Published Through International

^۶. Percentage of Papers Published in High-Quality Journals

علمی دانشگاه اصفهان در شاخص‌های میانگین استناد^۱، میانگین مشاهده^۲، اثرگذاری و زن‌دهی شده در سطح رشته^۳ و درصد مقاله‌های پراستناد^۴ از عملکرد پایین تری در مقایسه با میانگین کشور برخوردار بودند.

عرفان‌منش (۱۳۹۷) در مقاله خود رابطه میان شاخص‌های آلت‌متریک و کیفیت مجله‌های علم اطلاعات و کتابداری در اسکوپوس را بررسی کرده است. در این پژوهش فعالیت ۱۳۴ نشریه علم اطلاعات و کتابداری نمایه شده در پایگاه اسکوپوس با روش توصیفی و همبستگی و شاخص‌های آلت‌متریک و کتاب‌سنجی بررسی شد. یافته‌ها نشان داد که از ۶۶۳۸ مقاله منتشر شده دارای شناسگر شی دیجیتال^۵ در مجله‌های علم اطلاعات و کتابداری در سال ۲۰۱۵، تعداد ۲۵۲۴ مقاله، دست‌کم یک‌بار در رسانه‌های اجتماعی اشاره شده است. مجله علم اطلاعات بیشترین میزان حضور در رسانه‌های اجتماعی (پوشش ۱۰۰ درصد) را داشته است. نتایج آزمون همبستگی رتبه‌ای اسپیرمن^۶ وجود رابطه آماری معنادار و مثبت میان شاخص‌های فعالیت آلت‌متریک و کیفیت مجله‌ها را نشان داد.

منصورکیایی و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهش خود به بررسی میزان اشاعه مقالات علمی پژوهشگران علم اطلاعات و دانش‌شناسی جهان در شبکه‌های اجتماعی پرداخته‌اند. روش پژوهش از نوع مطالعات علم‌سنجی بود که با روش تحلیل محتوا و با استفاده از شاخص‌های آلت‌متریک انجام شد. یافته‌ها نشان داد که میزان نرخ رشد سالانه اشاعه مقالات علمی در شبکه‌های اجتماعی از سال ۲۰۰۵ تا اواسط سال ۲۰۱۶، ۳۲ درصد بوده که بیشترین میزان اشاعه مربوط به شبکه اجتماعی ریسرچ‌گیت به مقدار ۷۸ درصد و بیشترین فراوانی حوزه‌های موضوعی اشاعه یافته در شبکه‌های اجتماعی کتابداری و اطلاع‌رسانی، بازیابی اطلاعات و کتاب‌سنجی بوده است.

صراطی شیرازی (۱۳۹۸) در مقاله خود تحت عنوان مطالعه آلت‌متریک مقاله‌های ایرانی نمایه شده در نمایه استنادی علوم اجتماعی به بررسی حضور مقاله‌های ایرانی نمایه شده در نمایه علوم اجتماعی در شبکه‌های اجتماعی و ارتباط میان حضور در رسانه‌های اجتماعی و عملکرد استنادی آن‌ها پرداخت. روش این پژوهش از نوع کاربردی بوده و با رویکرد علم‌سنجی و استفاده از شاخص‌های آلت‌متریک انجام شد. نتایج نشان داد که مقالات ایرانی نمایه شده در پایگاه نمایه استنادی علوم اجتماعی^۷، حدود ۹۰ درصد میزان حضور را در رسانه‌های اجتماعی کسب کرده‌اند و در میان رسانه‌های اجتماعی نیز تویتر^۸ رتبه اول را به دست آورد. همچنین نتایج نشان داد که رابطه آماری معنی‌داری میان استنادات دریافتی در پایگاه وب آو ساینس^۹ و نمره آلت‌متریکس و شاخص‌های آلت‌متریکس اغلب رسانه‌های اجتماعی وجود دارد.

غفاری، زکیانی و ملکی (۱۳۹۸) در پژوهش خود به بررسی برون‌دادهای پژوهشی پژوهشگران حوزه روانشناسی در پایگاه استنادی وب علوم طی سال‌های ۲۰۱۳-۲۰۱۷: مطالعه علم‌سنجی پرداخته‌اند. یافته‌های این پژوهش نشان داد بیشترین سهم تولیدات حوزه روانشناسی مربوط به سال ۲۰۱۷ است. همچنین بررسی حوزه‌های موضوعی نیز نشان داد که مقولات اخلاق، رفتار، افسردگی، سلامت روان، نقاط داغ حوزه مذکور را تشکیل می‌دهد.

احتشام و همکاران (۱۳۹۸) در مقاله خود به بررسی شاخص‌های آلت‌متریک مقالات دانشگاه علوم پزشکی بیرجند ثبت

۱. Citations per Publication

۲. Views per Publication

۳. Field-weighted Citation Impact

۴. Percentage of Highly-Cited Papers

۵. Digital Object Identifier (DOI)

۶. Spearman's Rank Correlation Test

۷. Social Sciences Citation Index

۸. Twitter

۹. Web of Science

زودآیند ویرایش نشده

شده در پایگاه اسکوپوس پرداختند. این پژوهش از نوع توصیفی-تحلیلی با روش علم‌سنجی و با استفاده از شاخص‌های آلت‌متریک انجام شده است. یافته‌ها حاکی از این بود که میان ۹۱۱ مقاله بازرایی شده، در مجموع ۸۹ درصد مقالات دانشگاه حداقل یک‌بار در رسانه‌های اجتماعی به اشتراک گذاشته شده بودند، و بین میزان استنادات دریافتی مقالات با سنجه کسب، ارتباط آماری معناداری وجود دارد و بین میزان استنادات دریافتی در پایگاه اسکوپوس و سنجه بحث ارتباط معناداری مشاهده نگردید. در نتیجه شاخص‌های آلت‌متریک یا سنجه‌های جایگزین، می‌توانند مکمل مناسبی برای تحلیل‌های استنادی باشند.

مقیسه، مرادیان و عرفان منش (۱۳۹۹) در مقاله خود به مطالعه میزان استناد، دانلود^۱، اشاره، و نشانه‌گذاری کتاب‌های الکترونیکی منتشر شده از سوی اشپرینگر^۲ در چهار حوزه موضوعی علوم پایه، علوم پزشکی، علوم اجتماعی، و مهندسی در یک بازه زمانی سه‌ساله پس از انتشار کتاب‌ها پرداخته‌اند. این پژوهش نوعی مطالعه توصیفی - همبستگی است که با استفاده از شاخص‌های استنادی و دگرسنجی انجام شده است. یافته‌ها نشان داد که بیشترین میزان استناد به کتاب‌های علوم پایه تعلق دارد، بیشترین میزان اشاره در رسانه‌های اجتماعی به کتاب‌های علوم پزشکی و بیشترین میزان دانلود و نشانه‌گذاری به کتاب‌های مهندسی تعلق داشته است. تمامی کتاب‌های مورد بررسی حداقل یک‌بار دانلود شده‌اند، درحالی‌که سهم کتاب‌های نشانه‌گذاری شده معادل ۹۰.۲ درصد، سهم کتاب‌های استناد شده معادل ۶۷.۹ درصد، و سهم کتاب‌های اشاره شده در رسانه اجتماعی تنها معادل ۱۹.۵ درصد بوده است.

پیشینه پژوهش در خارج

تلوال و کوشا^۳ (۲۰۱۵) در پژوهش خود به بررسی داده‌های استنادی ۱۳۵۳۳۱ مدرک منتشر شده در پابمد در بازه زمانی ۲۰۱۰-۲۰۱۲ پرداخته و آن‌ها را با یازده مقیاس جایگزین این مقالات مقایسه کرده‌اند. نتایج، شواهدی قوی ارائه داد که فقط شش مقیاس از یازده مقیاس جایگزین با شمارش استنادها همبستگی دارند؛ باین‌حال، پوشش همه مقیاس‌های جایگزین به‌جز «تویتر» کم بوده است. همچنین یافته‌ها نشان داد که به دلیل افزایش استفاده از وب اجتماعی و به‌ویژه «تویتر»، ناشران باید به این مسأله توجه کنند که مقالات قدیمی‌تر به دلیل استفاده کمتر از وب اجتماعی در زمان انتشار، امتیازات آلت‌متریکس کمتری را کسب می‌کنند، و مقالات جدیدتر با تأثیر احتمالی همان مقالات، امتیازات آلت‌متریکس بیشتری را کسب می‌کنند، زیرا در عمل، بیشتر پژوهشگران به دنبال جستجوی جدیدترین مقالات هستند.

لاهی‌کاینن^۴ (۲۰۱۶) در مطالعه‌ای با موضوع آلت‌متریکس در علوم اجتماعی و علوم انسانی، با به کارگیری نرم‌افزار پلام‌ایکس^۵، نتایج پروژه آلت‌متریکس کتابخانه دانشگاه هلسینکی را مورد بررسی قرار داده است. نتایج حاصل از این

^۱ . Download

^۲ . Springer

^۳ . Thelwall & Kousha

^۴ . Lahikainen

^۵ . plum X

بررسی نشان داد از آنجا که بسیاری از موضوعات مهم در دو حوزه علوم اجتماعی و علوم انسانی، محلی بوده و مقالات آن‌ها به زبان غیر انگلیسی منتشر می‌شوند، ابزارهای آلت‌متریکس این دو حوزه را برخلاف حوزه‌هایی نظیر پزشکی و علوم طبیعی، به خوبی پوشش نمی‌دهند و کتابخانه‌های دانشگاهی باید در توسعه و به‌کارگیری ابزارهای آلت‌متریکس با همکاری سایر کتابخانه‌ها و محققان شرکت کنند.

نوردینی و پترز^۱ (۲۰۱۶) در پژوهشی عملکرد فعالیت آلت‌متریک ۳۰ مجله در حوزه اقتصاد را مورد مطالعه قرار داده و از مندلی، تویتر، و رسانه‌های خبری به عنوان مهم‌ترین ابزار اجتماعی منتشر کننده برون‌دادهای پژوهشی در مجله‌های مورد مطالعه نام می‌برند. همچنین در این پژوهش رابطه آماری معناداری میان نمره آلت‌متریک و استناد دریافتی مقاله‌ها در پایگاه وب‌آوساینس مشاهده شد.

پیپلز و همکاران^۲ (۲۰۱۶) در پژوهش خود، رابطه آماری معنادار و مثبتی میان اشتراک در تویتر و تأثیرگذاری استنادی مقاله‌های منتشر شده را در ۲۰ مجله حوزه بوم‌شناسی گزارش کرده‌اند. باوجوداین، یافته‌های این پژوهش نشان داد مقاله‌های منتشر شده در مجله‌های دارای ضریب تأثیر^۳ بیشتر، الزاماً به میزان بیشتری در رسانه‌های اجتماعی به اشتراک گذاشته نشده‌اند.

اورتگا^۴ (۲۰۱۸) در پژوهش خود در راستای بررسی قابلیت اطمینان و صحت ارائه‌دهندگان در آلت‌متریک به مقایسه داده‌های پایگاه‌های پلام ایکس، آلت‌متریک اکسپلورر، و کراس‌رف^۵ پرداخته است. نتایج نشان داد که آلت‌متریک ارائه‌دهنده بهترین پوشش پست‌های وبلاگ^۶، اخبار^۷ و توییت‌ها است. درحالی‌که پلام ایکس بهتر خوانندگان مندلی^۸ را جمع‌آوری می‌کند.

ویسایک^۹ (۲۰۱۹) در مقاله خود به بررسی تأثیر آلت‌متریک بر استنادها و میزان مطالعه در رشته ارتباطات پرداخته است. این مطالعه چگونگی تأثیر این معیارها بر خوانندگان و استنادها را نسبت به مقالات در رشته ارتباطات بررسی کرده است. این مقاله داده‌های استنادی را در کنار داده‌های آلت‌متریک از سایت‌های دانشگاهی، شبکه‌های اجتماعی مانند ریسرچ‌گیت و مندلی بررسی کرده است. نتایج نشان داد که بین شاخص‌های دگرسنجی و مبتنی بر استناد، رابطه آماری معنادار و مثبت وجود دارد. ارسال مقالات در سایت‌های مانند مندلی و ریسرچ‌گیت، نه تنها بر خوانندگان تأثیر گذاشته است، بلکه احتمال استناد را افزایش داده است. متغیرهای دیگری که باعث بهبود مطالعه و استناد به خوانندگان شدند، همکاری و حضور فعال در میان پژوهشگران بود.

جمع‌بندی از مرور پیشینه

بررسی پیشینه‌ها نشان می‌دهد که پژوهش‌های مختلفی در خارج و داخل کشور در زمینه شبکه‌های اجتماعی و دگرسنجی انجام شده است. عمده این پژوهش‌ها به بررسی ابعادی مانند: بررسی فعالیت‌های شبکه‌های اجتماعی، مطالعه آلت‌متریک در موضوعات مختلف، پرداخته‌اند. باتوجه به این که در این پژوهش از رویکردهای مختلف (علم‌سنجی و دگرسنجی)،

^۱ . Nuredini & Peters

^۲ . Peoples et al

^۳ . Impact Factor

^۴ . Ortega

^۵ . Crossref

^۶ . Webloge

^۷ . News

^۸ . Mendeley

^۹ . Wasike

زودآیند ویرایش نشده

به صورت همزمان برای حوزه‌های موضوعی مورد بررسی استفاده شده و نگاه چندجانبه و جامعی به این حوزه‌های موضوعی و موضوعات وابسته‌اش دارد و نیز با توجه به بررسی‌های انجام شده در ابعاد علم‌سنجی و دگرسنجی، و لزوم توجه به بروندهای پژوهشی و شبکه‌های اجتماعی، مقاله حاضر به ارزیابی بروندهای پژوهشی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در دانشگاه شهید بهشتی بر اساس شاخص‌های علم‌سنجی و دگرسنجی در پایگاه‌های اسکوپوس و آلت‌متریک اکسپلورر طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰ می‌پردازد تا از این طریق به شناسایی جایگاه علمی دانشگاه موردنظر در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری و نیز برای برنامه‌ریزی‌های جاری و آتی در راستای توسعه دانشگاه در سطح ملی و بین‌المللی کمک نماید.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع کاربردی است و با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی و دگرسنجی انجام شد. جامعه موردبررسی تمامی بروندهای پژوهشی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری، شامل «حوزه‌های موضوعی روانشناسی»، «اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی»، «تجارت، مدیریت و حسابداری»، «علوم اجتماعی»، و «علوم تصمیم‌گیری»، طبق دسته‌بندی موضوعی پایگاه اسکوپوس، در دانشگاه شهید بهشتی در سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ است. محیط اجرای پژوهش پایگاه‌های اطلاعاتی اسکوپوس، آلت‌متریک اکسپلورر و سای‌ول^۱ است. داده‌های پژوهش از تاریخ ۲۵ اسفند تا ۳۰ اسفند ۱۳۹۹ از پایگاه استنادی اسکوپوس، سای‌ول و آلت‌متریک گردآوری شدند.

روش گردآوری داده‌ها، مراجعه مستقیم و گرفتن خروجی‌های استاندارد از پایگاه‌های اطلاعاتی اسکوپوس، آلت‌متریک اکسپلورر و سای‌ول است. برای تجزیه و تحلیل توصیفی داده‌ها در اسکوپوس، پس از جستجوی مدارک مرتبط به دانشگاه شهید بهشتی و محدود کردن جستجو به حوزه‌های موضوعی و سال انتشار، از بخش تجزیه و تحلیل نتایج جستجو^۲ استفاده شد. در این بخش برای محاسبه کمیت، تعداد بروندهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی، در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری جستجو و بازیابی شدند. سپس شناسه‌گرشی دیجیتال مقالات^۳ به آلت‌متریک اکسپلورر منتقل شد و داده‌های مربوط به میزان اشاره و نشانه‌گذاری بازیابی شدند. همچنین سهم دانشگاه مربوطه در حوزه موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری از بروندهای دارای نمره آلت‌متریک، اطلاعات بروندهای دارای حداقل یک اشاره از پایگاه آلت‌متریک اکسپلورر ذخیره شد. در سای‌ول در گزینه تحلیلی بنچ‌مارکینگ^۴، با انتخاب دانشگاه مدنظر، در محور "ایکس"، بروندهای پژوهشی؛ و در محور "وای"، بر اساس شاخص مورد نیاز داده‌ها استخراج شد. بنابراین، داده‌های مربوط به همکاری‌های بین‌المللی، ملی، موسسه‌ای و انفرادی استخراج شدند. برای بخش اثرگذاری، تعداد کل استنادات هر رشته، میانگین استناد برای هر انتشار، اثرگذاری استنادی وزن‌دهی شده در سطح رشته، درصد مقاله‌های منتشر شده در مجله‌های برتر در آستانه ۲۵ درصد، درصد مقاله‌های پراستناد در آستانه ۱۰ درصد و شاخص اچ استخراج و تحلیل‌های متناسب با اهداف پژوهش صورت گرفت. در ادامه تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (با نرم‌افزار میکروسافت اکسل) و آزمون همبستگی (با نرم‌افزار اس پی اس اس^۴ ۲۶) انجام گرفت.

^۱. Scival

^۲. Analyze search results

^۳. Benchmarking

^۴. Spss

شاخص‌هایی که در این پژوهش جهت مطالعه مورد استفاده قرار گرفتند عبارتند از:

• درصد مقاله‌های حاصل از مشارکت علمی بین‌المللی:

درصد مقاله‌های نمایه شده دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در پایگاه اسکوپوس طی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ که از طریق همکاری علمی حداقل یک پژوهشگر دارای وابستگی سازمانی به این دانشگاه و حداقل یک پژوهشگر دارای وابستگی سازمانی به دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی خارج از کشور تألیف شده است (عرفان‌منش و حسینی، ۱۳۹۶).

درصد مقاله‌های حاصل از مشارکت علمی ملی^۱:

درصد مقاله‌های نمایه شده دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در پایگاه اسکوپوس طی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ که از طریق همکاری علمی حداقل یک پژوهشگر دارای وابستگی سازمانی به این دانشگاه و حداقل یک پژوهشگر دارای وابستگی سازمانی به دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی به دیگر دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی ایرانی تألیف شده است (عرفان‌منش و حسینی، ۱۳۹۶).

• درصد مقاله‌های حاصل از مشارکت علمی موسسه‌ای^۲:

درصد مقاله‌های نمایه شده دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در پایگاه اسکوپوس طی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ که از طریق همکاری علمی حداقل دو پژوهشگر دارای وابستگی سازمانی به دانشگاه شهید بهشتی تألیف شده است (بازیابی از پایگاه اطلاعاتی سای‌ول).

• درصد مقاله‌های انفرادی^۳:

درصد مقاله‌های نمایه شده دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در پایگاه اسکوپوس طی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ که تنها توسط یک نویسنده دارای وابستگی سازمانی به این دانشگاه تألیف شده است (عرفان‌منش و حسینی، ۱۳۹۶).

درصد مقاله‌های منتشر شده در مجله‌های برتر:

درصد مقاله‌های نمایه شده دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در پایگاه اسکوپوس طی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ که در مجله‌های برتر رشته خود منتشر شده‌اند. منظور از مجله‌های برتر در این پژوهش، مجله‌های ۲۵ درصد اول (چارک اول)، هر رشته و سال، بر اساس شاخص اس.جی.آر. است (عرفان‌منش و حسینی، ۱۳۹۶).

• درصد مقالات پراستناد:

درصد مقاله‌های نمایه شده دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در پایگاه اسکوپوس طی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ که در جمع برون‌دادهای پژوهشی پراستناد حوزه‌های موضوعی خود قرار گرفته‌اند. در این

^۱. Percentage of articles from national scientific participation

^۲. Percentage of articles resulting from the scientific participation of an institution

^۳. Percentage of individual articles

زودآیند ویرایش نشده

پژوهش آستانه استنادی ۱۰ درصد جهت تعیین بروندهای پژوهشی پراستناد مورد استفاده قرار می‌گیرد (عرفان‌منش و حسینی، ۱۳۹۶).

اثرگذاری استنادی وزن دهی شده در سطح رشته:

این شاخص از تقسیم تعداد استنادهای دریافتی بروندهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری طی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ بر تعداد استنادهای مورد انتظار بر اساس میانگین استنادی رشته‌های علمی مختلف در کل پایگاه اسکوپوس محاسبه می‌شود. شاخص تأثیرگذاری استنادی وزن‌دهی شده در سطح رشته، بالاتر از یک نشان‌دهنده عملکرد استنادی بهتر بروندهای پژوهشی دانشگاه در مقایسه با متوسط جهانی بروندهای پژوهشی مشابه، و شاخص پایین‌تر از یک، نشان‌دهنده عملکرد پایین‌تر بروندهای پژوهشی دانشگاه در مقایسه با متوسط جهانی بروندهای پژوهشی مشابه است (عرفان‌منش و حسینی، ۱۳۹۶).

• میانگین استناد:

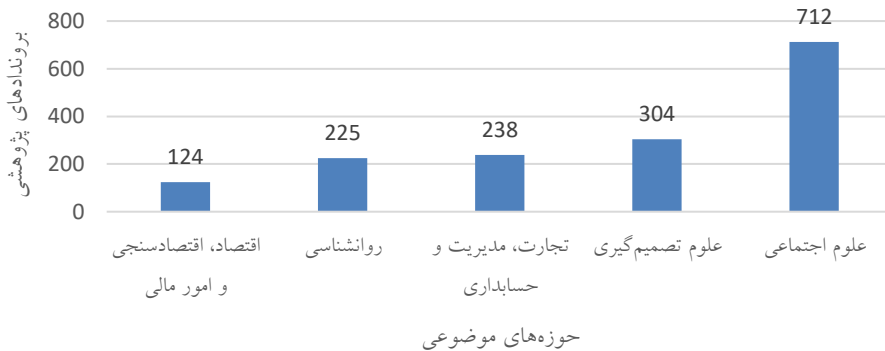
تعداد استنادی که بروندهای پژوهشی نمایه شده دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری طی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ در پایگاه اسکوپوس، به‌طور متوسط تا زمان گردآوری داده‌های پژوهش حاضر دریافت کرده‌اند (عرفان‌منش و حسینی، ۱۳۹۶).

شاخص اچ ایندکس:

شاخص هیرش معادل اچ نشان می‌دهد که اچ مقاله منتشر شده دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری، اچ یا بیشتر از اچ استناد دریافت کرده‌اند. این شاخص می‌تواند به‌عنوان یکی از شاخص‌های نشان‌دهنده کیفیت مقاله‌های منتشر شده در یک دانشگاه مورد بررسی قرار گیرد (بازیابی از پایگاه اطلاعاتی سای‌ول).

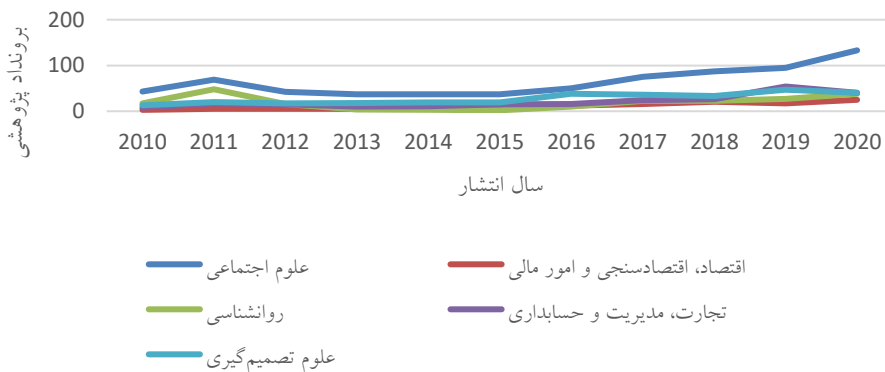
یافته‌های پژوهش

پاسخ به سؤال اول پژوهش. وضعیت بروندهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری با رویکرد علم‌سنجی از منظر شاخص کمیت، اثرگذاری و همکاری‌های پژوهشی بر اساس داده‌های پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰ چگونه است؟

نمودار ۱. وضعیت بروندهای پژوهشی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی در پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس از منظر شاخص کمیت طی سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۰

نمودار ۱ وضعیت بروندهای پژوهشی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی را با رویکرد علم‌سنجی از منظر شاخص کمیت بر اساس داده‌های پایگاه اسکوپوس طی سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۰ نشان می‌دهد. تعداد کل بروندهای پژوهشی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در دانشگاه شهید بهشتی طی بازه زمانی موردنظر ۱۶۰۳ بوده است. از داده‌های موجود در نمودار ۱ چنین برمی‌آید که حوزه موضوعی علوم اجتماعی با ۷۱۲ برونداد پژوهشی (۴۴.۴ درصد)، در رتبه اول، حوزه موضوعی علوم تصمیم‌گیری با ۳۰۴ برونداد پژوهشی (۱۸.۹ درصد)، در رتبه دوم، حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری با ۲۳۸ برونداد پژوهشی (۱۴.۸ درصد) در رتبه سوم، حوزه موضوعی روانشناسی با ۲۲۵ برونداد پژوهشی (۱۴.۰۲ درصد) در رتبه چهارم، و حوزه موضوعی اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی با ۱۲۴ برونداد پژوهشی (۷.۷) در رتبه پنجم و آخر قرار گرفته است.

نمودار ۲. روند بروندهای پژوهشی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی در پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس از منظر شاخص کمیت طی سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۰

میزان و روند رشد بروندهای پژوهشی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در پایگاه اسکوپوس در نمودار ۲ به نمایش گذاشته شده است. نمودار ۲ نشان می‌دهد که در تمامی حوزه‌های موضوعی این روند رو به رشد بوده است، هرچند که رشد آن‌ها شکل منظمی نداشته است و در بعضی سال‌ها به صورت نزولی و در بعضی سال‌ها به صورت ثابت بوده است. مطابق با این نمودار، بیشترین میزان بروندهای پژوهشی در حوزه موضوعی اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی در سال ۲۰۲۰ با تعداد ۲۵ برونداد، در حوزه موضوعی روانشناسی در سال ۲۰۱۱ با ۴۸ برونداد، در حوزه موضوعی تجارت، مدیریت، و حسابداری در سال ۲۰۱۹ با تعداد ۵۴ برونداد، در حوزه موضوعی علوم تصمیم‌گیری در

ارزیابی بروندهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در حوزه علوم اجتماعی و رفتاری با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی و دگرسنجی طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰

زودآیند ویرایش نشده

سال ۲۰۱۹ با ۴۷ برونداد و درنهایت در حوزه موضوعی علوم اجتماعی در سال ۲۰۲۰ با ۱۳۳ برونداد بوده است. جدول ۱. وضعیت بروندهای پژوهشی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی از منظر شاخص اثرگذاری در پایگاه اطلاعاتی سای‌ول طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰

شاخص درصد	شاخص	شاخص	شاخص	شاخص	تعداد	حوزه موضوعی
مقاله‌های منتشر شده در مجله‌های برتر (در آستانه ۲۵ درصد)	مقاله‌های پراستناد (در آستانه ۱۰ درصد)	اثرگذاری وزن‌دهی شده در سطح رشته	شاخص اچ	میانگین استنادات	استنادات	
۳۲٪.۳	۴.۹٪	۰.۷۳	۲۴	۴	۲۸۲۱	علوم اجتماعی
						اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی
۱۷.۵٪	۱.۱۱٪	۹۷.۰	۱۵	۳.۵	۶۶۳	روانشناسی
۳۱.۴٪	۶.۶٪	۷۵.۰	۱۸	۶.۵	۱۲۶۱	علوم تصمیم‌گیری
۲۹.۱٪	۹.۷٪	۹۰.۰	۲۷	۱.۸	۲۴۶۴	تجارت، مدیریت و حسابداری
۳۹.۵٪	۶.۱۲٪	۰۷.۱	۲۶	۹.۸	۲۱۲۷	

در ادامه سؤال یک، جدول ۱ وضعیت بروندهای پژوهشی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی را با رویکرد علم‌سنجی از منظر شاخص اثرگذاری استنادی بر اساس داده‌های پایگاه سای‌ول طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰ نشان می‌دهد. از داده‌های موجود در جدول ۱ چنین برمی‌آید که حوزه موضوعی علوم اجتماعی از نظر تعداد استنادات با ۲۸۲۱ استناد در رتبه اول، و حوزه موضوعی اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی با ۶۶۳ استناد در رتبه آخر قرار دارد. از نظر شاخص میانگین استنادات، حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری با میانگین ۸.۹ در رتبه اول، و حوزه موضوعی علوم اجتماعی با میانگین ۴ کمترین میزان را به خود اختصاص داده است. حوزه موضوعی علوم تصمیم‌گیری با شاخص اچ ۲۷ بیشترین میزان و حوزه موضوعی اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی با شاخص اچ ۱۵، کمترین میزان را در این شاخص به خود اختصاص داده‌اند. همچنین از نظر شاخص اثرگذاری استنادی وزن‌دهی شده در سطح رشته، حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری معادل ۱.۰۷ بیشترین مقدار و حوزه موضوعی علوم اجتماعی معادل کمترین مقدار را به خود اختصاص داده‌اند. از نظر شاخص درصد مقاله‌های پراستناد در آستانه ۱۰ درصد، حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری با ۱۲.۶ درصد بیشترین میزان و حوزه موضوعی علوم اجتماعی با ۴.۹ درصد کمترین

میزان را به خود اختصاص داده‌اند. همچنین از نظر شاخص درصد مقاله‌های منتشرشده در مجله‌های برتر، در آستانه ۲۵ درصد، حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری با ۳۹.۵ درصد بیشترین میزان و حوزه موضوعی اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی با ۱۷.۵ درصد، کمترین میزان را به خود اختصاص داده‌اند. همچنین می‌توان اشاره کرد که از نظر شاخص‌های عملکرد استنادی پرونده‌های پژوهشی حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری بهترین عملکرد را در مقایسه با حوزه‌های موضوعی دیگر داشته است.

جدول ۲. وضعیت پرونده‌های پژوهشی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی از منظر شاخص همکاری در پایگاه اطلاعاتی سای‌ول طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰

حوزه موضوعی	بین‌المللی		ملی		موسسه		انفرادی	
	درصد	میانگین استنادی	درصد	میانگین استنادی	درصد	میانگین استنادی	درصد	میانگین استنادی
علوم اجتماعی و اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی	۲۱.۲٪	۶.۶	۴۳.۵٪	۴.۱	۲۱.۵٪	۲.۷	۱۳.۸٪	۱.۷
روانشناسی	۳۱.۹٪	۹.۵	۴۹.۱٪	۳.۸	۱۴.۲٪	۳.۵	۴.۹٪	۵.۲
علوم تصمیم‌گیری	۲۵.۶٪	۹.۶	۴۱٪	۹.۹	۲۹.۲٪	۴.۵	۴.۳٪	۷.۲
تجارت، مدیریت و حسابداری	۲۰٪	۹.۹	۴۶.۶٪	۱۱.۷	۳۰.۷٪	۴.۶	۲.۵٪	۴.۷

به‌طورکلی در بخش مربوط به بخش همکاری‌های بین‌المللی، در حوزه موضوعی علوم اجتماعی بیشترین همکاری بین‌المللی به ترتیب با پنج کشور آمریکا (۳.۲ درصد)، بریتانیا (۲.۸ درصد)، استرالیا (۲.۳ درصد)، آلمان و مالزی (۲.۱ درصد)، بوده است. در حوزه موضوعی علوم تصمیم‌گیری بیشترین همکاری‌ها با پنج کشور کانادا (۶.۲ درصد)، آمریکا (۵.۲ درصد)، بریتانیا (۴.۹ درصد)، ایتالیا (۲.۶ درصد) و استرالیا (۲.۳ درصد) بوده است. در همین راستا در حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری به ترتیب پنج کشور آمریکا (۵.۴ درصد)، بریتانیا (۴.۲ درصد)، ایرلند (۱-۲ درصد)، فرانسه (۱.۶ درصد) و استرالیا (۱.۲ درصد) دارای بیشترین همکاری‌ها بوده‌اند. در حوزه موضوعی روانشناسی نیز بیشترین همکاری‌ها به ترتیب با پنج کشور آمریکا (۱۱.۱ درصد)، کانادا (۶.۱ درصد)، استرالیا (۴.۸ درصد)، آلمان (۴.۴ درصد)، و بریتانیا (۴ درصد) بوده است. همچنین در حوزه موضوعی اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی، بیشترین همکاری‌ها به ترتیب با پنج کشور آمریکا (۴.۸ درصد)، کانادا (۴ درصد)، بریتانیا (۳.۲ درصد)، دانمارک (۲.۴ درصد)، و استرالیا (۱.۶ درصد) بوده است.

از داده‌های موجود در جدول ۲ چنین برمی‌آید که در قسمت همکاری‌های بین‌المللی، حوزه موضوعی روانشناسی با ۳۱.۹ درصد پرونده پژوهشی، بیشترین مقدار، و حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری، با ۲۰ درصد پرونده

ارزیابی بروندهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در حوزه علوم اجتماعی و رفتاری با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی و دگرسنجی طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰

زودآیند ویرایش نشده

پژوهشی، کمترین مقدار را در همکاری‌های بین‌المللی به خود اختصاص داده‌اند. حوزه موضوعی روانشناسی با ۱- ۴۹ درصد برونداد پژوهشی، بیشترین مقدار، و حوزه علوم تصمیم‌گیری با ۴۱ درصد پایین‌ترین رتبه را در بخش همکاری‌های ملی به خود اختصاص داده‌اند.

به‌طور کلی در قسمت همکاری‌های موسسه‌ای، حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری، با ۳۰.۷ درصد برونداد پژوهشی، در رتبه اول، و حوزه موضوعی روانشناسی با ۱۴.۲ درصد، در پایین‌ترین رتبه قرار گرفته‌اند. حوزه موضوعی علوم اجتماعی، بیشترین همکاری‌های موسسه‌ای را به ترتیب با پنج دانشگاه تهران (۱۲.۷ درصد)، دانشگاه آزاد اسلامی (۵.۷ درصد)، دانشگاه علامه طباطبایی (۵ درصد)، دانشگاه تربیت مدرس (۴.۵ درصد)، و دانشگاه خوارزمی (۴ درصد)، داشته است. در این بخش، حوزه موضوعی علوم تصمیم‌گیری بیشترین همکاری را به ترتیب با پنج دانشگاه آزاد اسلامی (۷.۲ درصد)، دانشگاه صنعتی امیرکبیر (۶.۵ درصد)، دانشگاه تهران (۶.۲ درصد)، دانشگاه تربیت مدرس (۵.۵ درصد)، و موسسه مطالعات فیزیک و ریاضیات نظری (۲.۹ درصد)، داشته است. حوزه موضوعی تجارت، مدیریت، و حسابداری نیز به ترتیب با پنج دانشگاه تهران (۱۳ درصد)، دانشگاه آزاد اسلامی (۹.۲ درصد)، دانشگاه صنعتی امیرکبیر (۵.۴ درصد)، و دانشگاه علامه طباطبایی (۳.۷ درصد)، و دانشگاه علم و صنعت (۳ درصد)، دارای بیشترین همکاری بوده است. همچنین حوزه موضوعی روانشناسی بیشترین همکاری‌ها را با پنج دانشگاه تهران (۲۰.۴ درصد)، دانشگاه خوارزمی (۱۰.۲ درصد)، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی (۸.۴ درصد)، دانشگاه علامه طباطبایی (۷.۵ درصد)، و دانشگاه آزاد اسلامی (۴.۸ درصد)، داشته است. در نهایت در حوزه موضوعی اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی بیشترین همکاری‌ها به ترتیب با پنج دانشگاه تهران (۱۳.۷ درصد)، دانشگاه آزاد اسلامی (۸ درصد)، دانشگاه تربیت مدرس (۷.۲ درصد)، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی (۵.۶ درصد)، و دانشگاه صنعتی امیرکبیر (۴ درصد) بوده است. در قسمت بروندهای پژوهشی انفرادی، حوزه موضوعی علوم اجتماعی با ۱۳.۸ درصد، بیشترین مقدار را کسب کرده است و در همین راستا حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری، با ۲.۵ درصد، کمترین مقدار را به خود اختصاص داده است. همچنین یافته‌ها حاکی از آن است که در بخش همکاری‌های بین‌المللی، حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری با میانگین استنادات ۹.۹ بیشترین میانگین، در بخش همکاری‌های ملی نیز مانند بخش بین‌المللی، حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری با میانگین استنادات ۱۱.۷ بیشترین میانگین را به خود اختصاص داده‌اند. همچنین در بخش همکاری‌های موسسه‌ای، حوزه موضوعی علوم اجتماعی با میانگین استنادات ۱۳.۸ بیشترین میانگین، و در بخش انفرادی نیز حوزه موضوعی علوم تصمیم‌گیری با میانگین استنادات ۷.۲ بیشترین میانگین را کسب کرده‌اند.

پاسخ به سؤال دوم پژوهش. وضعیت بروندهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری با رویکرد دگرسنجی از منظر میزان اشاره و نشانه‌گذاری بر اساس داده‌های پایگاه

اطلاعاتی آلت‌متریک اکسپلورر طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰ چگونه است؟

جدول ۴. وضعیت بروندهای پژوهشی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی دارای نمره آلت‌متریک در

حوزه‌های موضوعی مختلف طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰

حوزه	تعداد	تعداد	تعداد	میانگین	مجموع	میانگین
------	-------	-------	-------	---------	-------	---------

موضوعی	بروندادهای پژوهشی در اسکوپوس	بروندادهای دارای نشانگر شیء دیجیتال	بروندادهای اشاره شده در رسانه‌های اجتماعی	اشاره و نشانه‌گذاری	اشاره و نشانه‌گذاری	نمره آلتمتریک	نمره آلتمتریک
علوم اجتماعی	۷۱۲	۵۳۹	۱۳۲	۳۵۱۲	۲۶.۶	۲۷۳	۲.۰۵
اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی	۱۲۴	۱۱۳	۲۱	۳۶۳	۱۷.۲	۱۳	۰.۶۱
روانشناسی	۲۲۵	۲۲۰	۸۷	۴۳۳۱	۴۹.۷	۴۳۰	۴.۹۴
علوم تصمیم‌گیری	۳۰۴	۲۸۸	۵۱	۱۳۲۸	۶۳.۲	۴۷	۰.۹۲
تجارت، مدیریت و حسابداری	۲۳۸	۲۱۷	۲۸	۱۵۲۶	۵۴.۵	۲۹	۰.۶۷

جدول ۴ وضعیت بروندادهای پژوهشی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی دارای نمره آلتمتریک در حوزه‌های موضوعی مختلف طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰ را نشان می‌دهد. از نظر تعداد بروندادهای اشاره شده در رسانه‌های اجتماعی نیز حوزه موضوعی علوم اجتماعی با ۱۳۲ برونداد اشاره شده در رتبه اول، و حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری، با ۲۸ برونداد اشاره شده در رتبه پنج و آخر قرار گرفته است. همچنین داده‌ها نشان‌دهنده این است که از نظر تعداد کل اشاره و نشانه‌گذاری، حوزه موضوعی علوم اجتماعی با ۳۵۱۲ اشاره و نشانه، در رتبه اول، و اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی با ۳۶۳ اشاره و نشانه، در رتبه آخر قرار گرفته‌اند. همچنین از نظر میانگین اشاره و نشانه‌گذاری حوزه موضوعی علوم تصمیم‌گیری با میانگین ۶۳.۲ در رتبه اول، و حوزه موضوعی اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی، با میانگین ۱۷.۲ در رتبه آخر قرار گرفته‌اند. از نظر مجموع نمره آلتمتریک حوزه موضوعی روانشناسی با مجموع ۴۳۰، در رتبه اول، و حوزه موضوعی اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی با مجموع ۱۳، در رتبه آخر قرار گرفته‌اند. همچنین از نظر میانگین نمره آلتمتریک، حوزه موضوعی روانشناسی با میانگین ۴.۹۴، بیشترین میانگین، و حوزه موضوعی اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی با میانگین ۰.۶۱ کمترین میانگین را به خود اختصاص داده‌اند.

ارزیابی بروندهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در حوزه علوم اجتماعی و رفتاری با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی و دگرسنجی طی سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۰

زودآیند ویرایش نشده

جدول ۵. میزان اشاره و نشانه‌گذاری بروندهای پژوهشی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی در رسانه‌های اجتماعی مختلف طی سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۰

حوزه موضوعی	علوم اجتماعی	اقتصادسنجی و امور مالی	روانشناسی	علوم تصمیم‌گیری	تجارت، مدیریت و حسابداری
مندلی	۳۱۹۱	۳۴۸	۳۷۰۹	۱۲۶۷	۱۴۶۷
تویتر	۲۷۶	۱۴	۵۹۹	۵۹	۵۸

در ادامه سؤال دوم، جدول ۵ میزان اشاره و نشانه‌گذاری بروندهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در رسانه‌های اجتماعی مختلف طی سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۰ را نشان می‌دهد. همان‌طور که از داده‌های موجود در جدول ۵ مشاهده می‌شود می‌توان اظهار کرد که از نظر اشاره، حوزه موضوعی روانشناسی با ۵۹۹ توییت، بیشترین اشاره، و حوزه موضوعی اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی با ۱۴ توییت، کمترین اشاره را داشته‌اند و حوزه موضوعی روانشناسی از نظر نشانه‌گذاری در مندلی با تعداد ۳۷۰۹، بیشترین نشانه‌گذاری، و حوزه موضوعی اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی با تعداد ۳۴۸، کمترین نشانه‌گذاری را به خود اختصاص داده‌اند. همچنین اشاره‌ها در رسانه‌های دیگر شامل ثبت اختراع، لینکدین، پنت، فیسبوک، اخبار، وبلاگ و ویکی‌پدیا کمتر از ۱۰ اشاره در تمامی حوزه‌ها بودند.

پاسخ به سؤال سوم پژوهش. آیا میان شاخص‌های علم‌سنجی و دگرسنجی بروندهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در پایگاه‌های اطلاعاتی اسکوپوس و آلتمتریک اکسپلورر طی سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۰ رابطه وجود دارد؟

جدول ۶. نتایج آزمون همبستگی بین دو شاخص تعداد استنادات و نمره آلتمتریک در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی طی سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۰

حوزه موضوعی	R	Sig	رابطه معنادار
علوم اجتماعی	۰.۱۲۵	۰.۱۵۵	ندارد
اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی	۰.۰۱۶	۰.۹۴۵	ندارد
روانشناسی	۰.۴	۰	دارد

دارد	۰.۰۳۱	-۰.۲۹۷	علوم تصمیم‌گیری
ندارد	۰.۱۱۶	-۰.۲۴۰	تجارت، مدیریت و حسابداری

جدول ۶ نتایج آزمون همبستگی بین دو شاخص تعداد استنادات و نمره آلت‌متریک در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در دانشگاه شهید بهشتی طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰ را نشان می‌دهد. برای مطالعه همبستگی میان شاخص استناد و نمره آلت‌متریک دریافتی طی بازه زمانی ده‌ساله، با توجه به توزیع غیر نرمال داده‌ها که عددی کمتر از ۰.۰۵ بود، (از آزمون کولموگوروف اسمیرنوف^۱ استفاده شد) از آزمون همبستگی رتبه‌ای اسپیرمن استفاده شد. نتایج نشان داد که در حوزه موضوعی روانشناسی رابطه آماری معنادار و مثبت بین تعداد استنادات و نمره آلت‌متریک وجود دارد، به این منظور که با افزایش یک شاخص، شاخص دیگر نیز افزایش یافته است. همچنین در حوزه موضوعی علوم تصمیم‌گیری رابطه آماری معنادار منفی بین تعداد استنادات و نمره آلت‌متریک وجود دارد، به این منظور که افزایش یک شاخص باعث کاهش شاخص دیگر شده است. نتایج حاکی از آن است که در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی، اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی، و تجارت، مدیریت و حسابداری رابطه معناداری بین دو شاخص تعداد استناد و نمره آلت‌متریک وجود ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از انجام پژوهش حاضر ارزیابی بروندهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در حوزه علوم اجتماعی و رفتاری با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی و دگرسنجی طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰ بوده است. بر این اساس تعداد کل بروندهای پژوهشی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری دانشگاه شهید بهشتی در بازه زمانی موردنظر ۱۶۰۳ بوده است که از این مقدار، حوزه موضوعی علوم اجتماعی با ۷۱۲ برونداد (۴۴.۴ درصد)، و حوزه موضوعی اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی با ۱۲۴ برونداد (۷.۷ درصد) کمترین مقدار را به خود اختصاص داده‌اند. به صورت کلی بروندهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در بازه زمانی مورد نظر سیر صعودی داشته است. دلیل این امر می‌تواند افزایش دانشجویان و پژوهشگران در مقاطع مختلف تحصیلات تکمیلی باشد.

از منظر مقالات پر استناد در آستانه ده درصد، تجارت، مدیریت، و حسابداری با ۱۲.۶ درصد بیشترین، و علوم اجتماعی با ۴.۹ درصد کمترین مقدار را داشته‌اند. از آنجایی که برخی شاخص‌های مورد بررسی در این پژوهش مانند میانگین استناد و تعداد مقالات پراستناد در برخی از نظام‌های رتبه‌بندی از جمله رتبه‌بندی‌های دانشگاه لایدن، سایمگو و شانگهای لحاظ می‌شود، افزایش هر چه بیشتر شاخص‌های مذکور می‌تواند در بهبود جایگاه دانشگاه در این نظام‌های رتبه‌بندی تأثیرگذار باشد (عرفان‌منش و حسینی ۱۳۹۶). حوزه موضوعی علوم تصمیم‌گیری (نشان‌دهنده بهره‌وری تأثیرگذاری علمی) ۲۷ بیشترین مقدار، و حوزه موضوعی اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی با شاخص اچ ۱۵ در رتبه آخر قرار گرفته است.

از لحاظ شاخص تأثیرگذاری استنادی وزن‌دهی شده در سطح رشته، با توجه به این که مقدار بالاتر از یک نشان‌دهنده عملکرد استنادی بهتر بروندهای پژوهشی دانشگاه مربوطه در مقایسه با متوسط جهانی بروندهای پژوهشی مشابه، و

^۱. Kolmogorov-Smirnov

زودآیند ویرایش نشده

شاخص پایین‌تر از یک، نشان‌دهنده عملکرد پایین‌تر بروندهای پژوهشی دانشگاه مربوطه در مقایسه با متوسط جهانی بروندهای پژوهشی مشابه است. بنابراین حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری با مقدار ۱.۰۷ عملکرد استنادی بهتری داشته است و علوم اجتماعی با مقدار ۰.۷۳ عملکرد مناسبی را نداشته است، که این مسأله حاکی از پایین‌تر بودن سطح کیفی بروندهای پژوهشی حوزه در مقایسه با متوسط کیفیت تولیدات علمی جهانی است. از منظر درصد مقاله‌های منتشرشده در مجله‌های برتر بر اساس اس. جی. آر، حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری با ۳۹.۵ درصد برونداد در مجله‌های برتر در آستانه بیست‌وپنج درصد، بیشترین مقدار و حوزه موضوعی اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی با ۱۷.۵ درصد کمترین مقدار را به خود اختصاص داده‌اند. که این مسئله نشان‌دهنده کیفیت بالای بروندهای پژوهشی در حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری ذکر شده است.

بطور کلی در راستای موارد ذکر شده، تأکید هر چه بیشتر دانشگاه‌ها به کیفیت بروندهای پژوهشی در کنار کمیت این برونداها از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است و همچنین در نظر گرفتن امتیاز و اعتبار پژوهشی ویژه برای نویسندگان مقالات در مجله‌های برتر می‌تواند راهکار مناسبی برای افزایش کیفیت بروندهای پژوهشی باشد. در بخش همکاری‌ها، در همکاری بین‌المللی بیشترین همکاری با کشور آمریکا با ۳.۲ و در همکاری موسسه‌ای، بیشترین همکاری با دانشگاه تهران با ۱۲.۷ درصد بوده است.

در بخش همکاری‌ها یافته‌ها نشان داد بروندهای پژوهشی حوزه‌های موضوعی روانشناسی و علوم تصمیم‌گیری با همکاری بین‌المللی بالا دارای استنادهای مطلوبی هستند که این نشان می‌دهد همکاری با کشورهای مختلف می‌تواند در افزایش استناد مؤثر باشد ولی نکته قابل توجه در این زمینه این است که بروندهای پژوهشی حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری با وجود همکاری بین‌المللی کم، استناد بالاتری دارند که این مسأله حاکی از کیفیت بالای این برونداها است که در بخش اثرگذاری هم کیفیت بالای بروندهای پژوهشی این حوزه نشان داده شد.

بروندهای پژوهشی حوزه موضوعی روانشناسی با بالاترین همکاری ملی، کمترین استناد را دارد، که این مسأله می‌تواند حاکی از پایین بودن کیفیت شاخص‌های اثرگذاری در این حوزه موضوعی باشد. در همکاری موسسه‌ای نیز حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری با بیشترین همکاری، بالاترین استناد را دارد و این لزوم همکاری بین موسسه‌ای بین پژوهشگران را جهت دریافت استناد بیشتر نشان می‌دهد. که این مسأله با نتایج پژوهش عرفان منش و حسینی (۱۳۹۶) و ویساک (۲۰۱۹) مبنی بر این که مدارک حاصل از هم‌تألیفی بر دریافت استنادات و کیفیت آن‌ها مؤثر بوده است مطابقت دارد. همین‌طور بروندهای پژوهشی حوزه موضوعی علوم اجتماعی با بیشترین بروندهای فردی دارای کمترین استناد است که این مسأله اهمیت همکاری‌های پژوهشی را برای دریافت استناد نشان می‌دهد.

از آنجایی که حضور مقالات در رسانه‌های اجتماعی و بررسی دگرسنجی‌ها تنها با داشتن شناسگر شی دیجیتال قابل بازیابی است، مدارکی که دارای شناسگر شی دیجیتال نبودند کنار گذاشته شدند. بر این اساس تعداد ۵۳۹ برونداد در حوزه موضوعی علوم اجتماعی، و ۱۱۳ برونداد در حوزه اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی به ترتیب بیشترین تعداد و کمترین تعداد بروندهای دارای شناسگر شی دیجیتال را به خود اختصاص داده‌اند. و از نظر تعداد کل اشاره و نشانه‌گذاری حوزه موضوعی روانشناسی با ۴۳۳۱ در رتبه اول، درحالی‌که به لحاظ استناد در رتبه چهارم قرار دارد و حوزه موضوعی اقتصاد، اقتصادسنجی و امور مالی با ۳۶۳ در رتبه آخر قرار گرفته‌اند. نمره آلت‌متریک حوزه موضوعی

روانشناسی با ۴۳۰ در رتبه اول و حوزه موضوعی اقتصاد با ۱۳ در رتبه آخر قرار گرفته‌اند. این پژوهش نشان داد که افزایش نمره آلتمتریک، لزوماً باعث افزایش تعداد استنادات نمی‌شود، اما می‌تواند در دریافت استنادات تأثیر مثبت بگذارد. که این امر برخلاف نتایج پژوهش ویساک (۲۰۱۹) از جهت افزایش تعداد استناد در راستای افزایش نمره آلتمتریک است.

از نظر تعداد توییت، رشته روانشناسی با ۵۹۹ توییت دارای بیشترین اشاره، و ۳۰۷۹ نشانه‌گذاری در مندلی، در رتبه اول و اقتصاد، اقتصادسنجی و امورمالی با ۱۴ توییت و ۳۴۸ نشانه‌گذاری، کمترین اشاره و نشانه را دارا بودند. این یافته‌ها با پژوهش پیلز و همکاران (۲۰۱۶)، نوردینی و پترز (۲۰۱۶) از جهت روند رو به رشد نشانه‌گذاری در مندلی و رابطه معناداری میان نمره آلتمتریک و تعداد استناد، هم‌راستا بوده است.

با توجه به این‌که استناد از شاخص‌هایی محسوب می‌شود که در علم‌سنجی کاربرد بسیاری دارد. به منظور بررسی همبستگی بین تعداد استنادات و نمره آلتمتریک، از این شاخص‌ها استفاده می‌شود. در این پژوهش نیز از روش مذکور استفاده شده است و نتایج حاکی از آن بود که، در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی، اقتصاد، اقتصادسنجی و امورمالی، و تجارت، مدیریت، و حسابداری رابطه معنادار وجود ندارد که این یافته‌ها برخلاف یافته‌های پژوهش‌های ویساک (۲۰۱۹)، سلیمی (۱۳۹۵)، عرفان‌منش (۱۳۹۷)، از جهت رابطه معناداری است. همچنین حوزه‌های موضوعی روانشناسی دارای همبستگی مثبت (افزایش یک شاخص، باعث افزایش شاخص دیگر)، و حوزه‌های موضوعی علوم تصمیم‌گیری دارای همبستگی منفی (افزایش یک شاخص، باعث کاهش شاخص دیگر، و بالعکس) بودند که با نتایج پژوهش‌های ویساک (۲۰۱۹)، سلیمی (۱۳۹۵)، عرفان‌منش (۱۳۹۷)، از جهت رابطه معناداری همخوانی دارد.

باتوجه به اهمیت پژوهش، نقش‌آفرینی بیش‌ازپیش متخصصان علوم اجتماعی و رفتاری ضروری است. مثلاً افزایش اشتراک‌گذاری بروندهای پژوهشی و فعالیت‌های پژوهشگران در شبکه‌های اجتماعی می‌تواند بر دریافت استنادات تأثیر مثبت بگذارد. با توجه به این‌که نبود درج شناسگر دیجیتال اشیاء بر روی مقالات باعث می‌شود که بررسی تأثیر آن‌ها بر اساس دگرسنجه‌ها قابل بررسی نباشد و ارزش مقالات نادیده گرفته شود. درج این شناسه در مقالات نقش بسیار پررنگی را در مطالعات آلتمتریک دارد که باید با حساسیت بیشتری بر وجود آن تأکید شود. از نتایج این پژوهش می‌توان برای برنامه‌ریزی در سطح مدیریت‌ها، معاونت‌های مختلف در دانشگاه مورد بررسی استفاده نمود و با شناختن اولویت‌ها، توانایی‌ها و نقاط ضعف، تسهیلات لازم را برای هدف‌مندتر کردن فعالیت‌های علمی در حوزه‌های علوم اجتماعی و رفتاری در دانشگاه مورد بررسی فراهم آورد. نهایتاً یافته‌های این پژوهش می‌تواند به شناسایی جایگاه علمی دانشگاه مورد نظر در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری و نیز به برنامه‌ریزی برای توسعه دانشگاه در سطح ملی و بین‌المللی کمک نماید.

پیشنهاد‌های اجرایی پژوهش

۱. توجه ویژه به پژوهشگران دانشگاه و اهدای جوایز به نویسندگان مقاله‌ها، ارتقای سمت آن‌ها، از جمله راهکارهایی است که برای افزایش انگیزه پژوهشگران در راستای افزایش بروندهای پژوهشی توصیه می‌شود.
۲. ایجاد فرهنگ پژوهش و بها دادن به فعالیت‌های پژوهشی و توجه به امر پژوهش در دانشگاه و سوق دادن نیروی انسانی متخصص (مخصوصاً اعضا هیأت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی)، به مشارکت در بروندهای پژوهشی کشور مورد توجه قرار گیرد.

زودآیند ویرایش نشده

۳. با توجه به این‌که در این پژوهش نشان داده شد که همکاری‌ها در دریافت استناد در بروندهای پژوهشی تأثیر بسزایی دارد در همین راستا افزایش همکاری‌های پژوهشی و استفاده از تجربیات دانشگاه‌های بزرگ و برتر داخل و خارج کشور و نیز افزایش بودجه‌های پژوهشی، در جهت افزایش بروندهای پژوهشی و افزایش استنادات توصیه می‌شود.

۴. کارگاه‌های آموزشی در جهت معرفی آلتمتریک و قابیلت شبکه‌های اجتماعی برگزار گردد تا پژوهشگران از امکانات چنین محیط‌هایی به‌منظور عضویت و به اشتراک‌گذاری آثار خود به‌منظور بالا بردن میزان رویت‌پذیری آن‌ها استفاده نمایند و در نتیجه، میزان استناد به مقالات خود را افزایش دهند.

۵. با توجه به یافته‌ها می‌توان گفت از شاخص‌های آلتمتریک می‌توان به‌عنوان مکمل شاخص‌های استنادی و نه جایگزین آن‌ها، در ارزیابی پژوهش و محاسبه تأثیر علمی بهره برد.

پیشنهاد برای پژوهش‌های آتی

- یافته‌های مطالعه حاضر در خصوص دانشگاه شهید بهشتی را با دانشگاه‌های هم‌رده و مشابه مقایسه نمایند.
- پژوهش حاضر، به بروندهای پژوهشی نمایه شده در پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس محدود بود؛ سایر پژوهش‌ها می‌تواند با استفاده از داده‌های پایگاه‌هایی مانند وب آو ساینس و دایمنشنز^۱ صورت پذیرد.

منابع

- احتشام، حمیده، صادقی، حلیمه، واحدی درمیان، فائزه و امیری، ام البنین (۱۳۹۸). بررسی شاخص‌های آلتمتریکس مقالات دانشگاه علوم پزشکی مندرج در پایگاه اسکوپوس با استفاده از ابزار پلام ایکس. علوم پزشکی بیرجند، ۲۶ (۴)، ۳۵۱-۳۴۳.
- ارشدی، هما، عرفان‌منش، محمدامین و سالمی، نجمه (۱۳۹۶). ترسیم و تحلیل شبکه‌های هم‌نویسی پژوهشگران دانشگاه شهید بهشتی در حوزه‌های علوم اجتماعی، انسانی و هنر. پژوهش‌نامه علم‌سنجی، ۳ (۱)، ۴۸-۷۰.
- اسماعیل‌پوربندبنی، محمد، بتولی، زهرا، رضانی، ابودر، رنجبرپیرموسی، زلیخا و رضانی پاکپور لنگرودی، فاطمه (۱۳۹۵). ارزیابی شاخص‌های آلتمتریک در میزان استناد به مقالات دانشگاه علوم پزشکی گیلان. مدیریت اطلاعات سلامت، ۱۳ (۵۱)، ۳۶۷-۳۷۲.
- جوکار، عبدالرسول، گل‌تاجی، مرضیه (۱۳۸۹). مطالعه تطبیقی میزان خود استنادی در دو نشریه فصلنامه کتاب و فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی در سال‌های ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۶ بر اساس پایگاه گزارش‌های استنادی نشریات فارسی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام. کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۱۳ (۴۹)، ۹۱-۱۱۰.

^۱. Dimensions

حسینی، الهه، تقی زاده میلانی، کیمیا (۱۳۹۹). بررسی آلتمتریک در سطح نشریه: مورد مطالعه حوزه علوم اجتماعی و انسانی در پایگاه سیج در سال ۲۰۱۸. *پژوهشنامه علم‌سنجی*، ۶ (۲)، ۱۶۷-۱۸۴.

سلیمی، الهام (۱۳۹۵). *بررسی میزان حضور پژوهشگران و تولید ایرانی در شبکه‌ی اجتماعی علمی ریسرچ‌گیت و پایگاه استنادی اسکوپوس با روش آلتمتریک*. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه الزهراء، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی.

صراطی شیرازی، منصوره (۱۳۹۸). مطالعه آلتمتریک مقاله‌های ایرانی نمایه شده در نمایه علوم اجتماعی. *علوم و فنون مدیریت اطلاعات*، ۵ (۱۷)، ۱۶۳-۱۹۰.

عرفان‌منش، محمدمبین (۱۳۹۷). رابطه میان شاخص‌های فعالیت آلتمتریک و کیفیت مجله‌های علم اطلاعات و کتابداری در اسکوپوس. *مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات*، ۲۹ (۲)، ۲۶-۷.

عرفان‌منش، محمدمبین، حسینی، الهه (۱۳۹۶). کیفیت مقاله‌های بین‌المللی دانشگاه اصفهان طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۱۵. *مدیریت اطلاعات و دانش‌شناسی*، ۴ (۱)، ۳۱-۴۰.

غفاری، سعید، زکیانی، شعله و ملکی، ایرج (۱۳۹۸). ارزیابی تولیدات علمی پژوهشگران حوزه روانشناسی در نظام استنادی آی اس آی طی سال‌های ۲۰۱۳-۲۰۱۷. *مطالعه علم‌سنجی. اطلاع‌رسانی پزشکی نوین*، ۱ (۵)، صص ۳۳-۴۰.

مقیسه، زهره، مرادیان، مهسا و عرفان‌منش، محمدمبین (۱۳۹۹). استناد، دانلود، اشاره و نشانه‌گذاری کتاب‌های الکترونیکی علمی: مطالعه موردی کتاب‌های اشپرینگر با استفاده از پلتفرم بوکمتریکس. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۲۳ (۳)، ۱۲۱-۱۴۴.

منصورکیائی، ربابه، باب‌الحوائجی، فهیمه، نوشین فرد، فاطمه و سهیلی، فرامرز (۱۳۹۷). ارزیابی میزان اشاعه مقالات علمی پژوهشگران علم اطلاعات و دانش‌شناسی جهان در شبکه‌های اجتماعی. *پژوهش‌نامه علم‌سنجی*، ۴ (۷)، ۱۵۹-۱۷۶.

نوروزی، عباسعلی، ابوالقاسمی، محمود و قهرمانی، محمد (۱۳۹۴). بررسی موانع تولید علم از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی. *رهیافتی نو در مدیریت آموزشی*، ۲ (۲۲)، ۷۷-۱۰۸.

B. (۲۰۱۹). Wasike, B. (۲۰۲۱). Citations Gone #Social: Examining the Effect of , Wasike Altmetrics on Citations and Readership in Communication Research. *Social Science Computer Review*, 39(۳), ۴۱۶-۴۳۳.

Elsevier. Retrieved from:

<https://www.elsevier.com/solutions/scival/features>

José Luis Ortega, ۲۰۱۸. "Reliability and accuracy of altmetric providers: a comparison Altmetric.com, PlumX and Crossref Event Data," *Scientometrics*, among ۱۱۶(۳), ۲۱۲۳-۲۱۳۸, Springer; Akadémiai Kiadó

Lahikainen, J. (۲۰۱۶). Altmetrics in social sciences and humanities: possibilities, challenges, and experiences.

Nuredini, K., & Peters, I. (۲۰۱۶). Enriching the knowledge of altmetrics studies by exploring social media metrics for Economic and Business Studies journals. In *Proceedings of the 21st International Conference on Science and Technology Indicators (STI Conference 2016), València (Spain), September 14-16, 2016*. Berlin:

ارزیابی بروندهای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی در حوزه علوم اجتماعی و رفتاری با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی و دگرسنجی طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰

زودآیند ویرایش نشده

European Network of Indicator Designers (ENID). Peoples, B. K., Midway, S. R., Sackett, D., Lynch, A., & Cooney, P. B. (۲۰۱۶). Twitter Predicts Citation Rates of Ecological Research. *PloS one*, 11(۱۱), e۰۱۶۶۵۷۰. Priem, Jason Et al (۲۰۱۰). Altmetrics: A manifesto. Retrieved from <http://altmetrics.org/manifesto/> Thelwall, M., & Kousha, K. (۲۰۱۵). R esearch G ate: Disseminating, communicating, and measuring Scholarship?. *Journal of the Association for information Science and technology*, 66(۵), ۸۷۶-۸۸۹.

زودآیند ویرایش نشده